

מעשה צדיקים

לכתאב אתאת

618604638

20134095

חקוק אטבע מחפוצה למטבעת נזאר

MAKLOUF NADJAR, IMPRIMEUR

26 Rue de France - SOUSSE (Tunisie)

מעשה עאהד אבנת

מעשה נריב נרא עלא ואחרה טפלה ידי
כאנת מוֹיאנה יאסר ויזין מתאעהא כאן קריל
כיפהו פי אעסם בתמאמהו . וכאנת בנת וחירה
ענד וצדיהא דא יכסבו מעאהא דא אך ורא אלת
ומן דא'ים כאנת מגרומה באלכאס אהריר
ואציאנה אעציה מן אפצה ואדהב וגיר דאך מן
אאשיאת אפאלרה .

יום מן אאייאם לרנת אבנת וחדרה
לתתנוזה לארג אכלאד וכאנת מאשיה כגיר מא
רדרת כאהא פי אטריה אילא אן ונדרת נפסהא פי
נואחי כציה ולם ערפת אטריה לתרגע ללכלאד .
וכאנת עיאת כתיר מן א'משי . וראסהא דאיך מן

5
1
2
(11)

Libro III

חמית אשמש. וריקהא שאיח מן אעטש. ועיאת
 מא תלוונ פי בעץ אמכאן באמא ולם ונדת קט.
 וזאד עריהא אהל והייא עלא האך אצורה ואעטש
 כתר עליהא חתא כאדת תכרנ אנפס מנהא מן
 כהר אעטש אכביר אדי הוא עליהא אמסכינה.
 הייא עלא האך אהלא ומאשיה פי אטריה
 ותונד קבאת עיניהא ביר ופיה חכל מחצור לא
 יטלע ולא יהבט מענוד מעא אכיר. ומן כתר
 אעטש אדי הוא עליהא כאטרת בחיאתהא ושדת
 פי אהכל והבטת ל ביר ושרכת חתא רואת. ומן
 בעד עיאת מא תעאנ כאש תטלע מז אכיר ומא
 לקאת חתא קדרה ועיאת אמסכינה ולם ננמת
 עלא אטלוע. וכיף לא לקאת קדרה סלממת
 ורגעת תערד עלא נפסהא ותבכי ותזעק בצורת
 מההור חתא כאדת תעמי עיניהא מן כתר אכבא
 מתאעאה.

ולאכן כיף רבי יאתי בארחה כל שאי
 יציר. ובאמסללט כאן אנסאן מתערדי מן האך
 אניהה וכמע האך אצורת אכנצור וצאר יתבבע
 פיה חתא וצל להאך אכיר. ובוצולוהו קרב אכיר

שאף צורת כנאדם פי ופס אביר ואנפנע ורעשת
 קואימהו לאנהו למם אדי האך אצורה הייא מן
 האוראך אנון ואשיאשין. ובהא ישאור פי
 נפסהו כיפאש יעמלו ורגע חקק מליה והווי
 ישור פי האך אצורה אדי תכנתהא צורת מראה.
 וכאן יכמס או כאן יתכללס מעאהא ולא לא.
 והייא אמסכינה כתרת פי אכבא ואעיאט וצארת
 תרגב ותתחנן להו ליכון יסכף עליהא ויטללעהא
 מן אכיר.

פי האך אסאעה נטק ונשדהא אידא הייא
 מן אאנס או מן אנאן. ונאובתהו וקאת להו אנא
 מן בני אדם ואסמי פלאנה בנת פלאן מן אכלאד
 אפלאנייה וחכאת להו מצתהא מן אאורדיה
 לאכלרהא וכיפאש גרא להא באש הבסת ללכיר.
 פנאובתהא ומא להא אידא רחב רנחן עליך
 ונטללעך מן האד אכיר לאזם בשלועך תקבר
 אשאי אדי נטלב עדיה. והייא מן כתר אצער
 אדי פיה נאובתהו וקאת להו מברוך נהבל כל מא
 תט ב מני באסמע ואטאעה. גיר אורב וארחמני
 וטללעני מן האדא אכיר. ואנא נכון לדימה לך

וכל מא תטלב מני יציר .

פי האד אחין עמל גהד ותעדרכ וכה
טויר באש וצל טללעהא . ומן בעד משואר מא
ארתאחת אבנת מן שטאהא ידי כאנת פיה נטה
האך אכנארם ידי מננעהא וקא דהא : ילומך
תחכבת אכלמה מתאעך ידי ועדתני ביהא .
ותעמלרי נרצי פי ידי נטלב מנדו ואבנת גאובתהו
נרנבך תלכרני אנתי אש תכוז ומז אמא בלאד .
פלאובתהא אנהו מן אבלאד אפלאנייה מן אעאילה
אשריפה עאילה , כהן . גאובת אבנת וקאת להו
נרנבך תעטי פכרך טעאיא ותצטננתלי כלמתין
ובעד דאך אעמל אשאי ידי ישתהי כאטרך . קא
להא קול אש ענדך יא ללא . נטמת אצבייה
וקאת תערם יא סירי באז מערוף ידי קום ישרא
הומאן , עם קרוש' כיה קול אפסוק , כי עם קרוש
אתה לה' אלהיך , וארב סבהאנהו עוזהם וכיירהם
מן סבעין אמות אעאם . ומן וסט ישרא אכלתאר
אעאילה אמגדרסה מתאע אבהנים והומאן מראב
להקביה אכתר מן ישרא ודלחין כיפאש יכטר פי
באך ויהון עריך לתעמל בעץ אשאי כגיר מא

יכון ביננא , כתובה וקידושין' ובאכתר ידי אנתי
מן עאילה מקדרסה . ואידא כלאמי יכון מהכול
ענדך תכוז תצבר אייאם קלילה ואינא אלטבני
מן כאבא . וכאבא כגיר שך יני ישאורני ואנא
נואפכהו ולם נתזונג עלא התא ואחד דונך אנתי
ויכוז זואג שרעי פי אכלא כיה דין ישרא .

האד אכלאם אצריה אנכבל בארצא ענד
האד אראגל ידי כאן האכל בחב אבנת ונרב
נפסהו וכטר , יצר הרע' ומא עמל חרמא עיב
מעאהא ואאתנין עטאו אעאהד לבעצהם וחלפו
ימין כינהם ידי לאזם יתזונגו עלא בעצהם . וכעד
מא תממו אעאהד וימין מתאע איוואג נטה
אעאזב וקא : אשכונ אשהור עלינא פי אעאהד ידי
בינאתנא ? הומאן פי וסט אכלאם וישופו עלא
חרה אכיר , קטטה' ואקפת ונטכו אתנינהם וקאו
האדי אקטטה והארא אכיר יכוננו שהור עלינא
פי אעאהד וימין ידי עמלנאהו מעא בעצנא .
ובעד דאך רגע וורראהא אטריה ידי מנהו תוצל
לבראדהא . ומשאת אבנת ורגעת עלא טריקהא
ווצלת לדארהם עלא כיר ועאפיה . וכראד אראגל

כרא פריק בלארהו ווצל באסלאמה .
בעד מדדה ואייאם כתירה האך יראנל
אבהן נסא מן בשהו האדי אדעוה ונפל עליהא
באתמאם וליים מושא לוצדין אטפליה ליכטכהא
מתל מא צאר אכלאם בינהם . והאדיך אבנת
נאו עליהא אלטאב אואחד בעד אואחד וכל
ואחד ידי ימשי לאבוהא ליכטכהא ויני אבוהא
לישאורהא עמרהא מא אעטאתהו אטוע ולא
קבלת מנהו צרף ולא ערל . ותעדראו איינאם
ונא לטכהא ואחד מן אאנניא ואאכאבר מתאע
אבלאד וכאן כאמל פי כל שאי סוא פי אכטב סוא
פי אעקל . וארבאיה וטרב ליוזונהא מן אבוהא .
וכאן אבוהא גרא פי לאטרהו האד אעאזב ועיא
מא ירסל להא אמראסלאת ולס רצאת לתקבל
חתא לטאב . ופי אאלכר משא להא ביהו וטרע
פיהא כאלכלאם . וקאם פי ונההא באכצאם .
וקא להא אילא מתא האד יראם אחדיד . והארא
אענאד ידי פיך אש יפיר ? אילא מתא נגלסו
אאבואב פי ונה גמיע אלטאב ? פיה מן נומך
ולס תכלליני פי חירה . ואעירפ ידי דגהין מא

בכיתשי צנירה . ואעלם ידי האד אלאטב ידי
נאני וכטבך ליה . באסיף עריך לתתוונג ביה .
והווא כאמל אאוצאף . ומן אעאילאת אאכאבר
ואנצאף . וכאמב כתיר מן אא . ויא . וצאחב אסס
ביז ארגא . לדאך מא ענדך חתא תלמאם . ולס
בכית נסמע מנך כלאם ! סוא תהכהו או תכרההו
אנא סאעד לנזוונהו ביד . ולו יכוז באנצב עריך !
אבנת שאפת נפסהא אנגלבת ומא ערפתשי
אש ידי תעמל מעא אבוהא . ופי אאלכר עמלת
ברוחהא כיף אמהבולה וצארת הועה ורתעיט
ותדוי וחדהא וקטעת חואינהא ובעד אוקארת
תכרג לופט אסוק ותצרב אנאם באלחנר . וכרג
אחס פי אבלאד כאן פלאנה בנת פלאן הבלרת
וטאר עקלהא מן ראסהא . ונמלת נאם אבלאד
כרהוהא ולא מן כהא יטלכהא אכתר ללזואנ ולא
מן כהא יני לאבוהא ליכטכהא קט !
נרגעו באכבר להאך אכנאדס מולא אדעוה .
ידי כאן טרלעהא מן אכיר . ונשופו ידי נסא
עאהדהו ותוונג מעא ואחדה טפלה מן בלאדהו
ונזאד להו ולד מעאהא . וכיה אצניר כרא יכבר

ויאב פארה ביה אכבר שפּרַח. חרת הארת מחוזן
 וחווא אדי יוסמן אייאס האות עלא אולד, הטטה'
 והבצתהו מן ענהו ולנקתהו ומאת פי חינהו /
 וכדאו גבינה כבירה עלא האדי אהצרה אדי
 גאתהם פי ולדהם אעויו אדי כאן יכבר פי אחסן
 איזן ואעקל. ולסרוה פי סאעה ואחרה כמות אדי
 דם כאנת פי אכב.

תעדדאו אייאס אוכרין ונזאד להו ורד אכר
 וכאנו פי אכבר שפּרַחה ביה ותצבכרו מן אהאדת
 מתאט אולד אאול וחתא האדא איתאני כדא
 יכבר ויחלא פי צגרהו ווצל יתמשא עלא רגליה
 פי וסט אדאר והומאן פארהין ביה. וחדת פי
 בעץ איום אדי אולדו כאן ידור פי מלב אדאר וטלע
 עלא חרף אכיר ובאמר אמסללט זלקת סאקהו
 טאח פי וסט אכיר ומאת פי חינהו. וצארת מנדבה
 כבירה פי האך אדאר ותפכרו אולד אאול ואתאני
 וחין שאפת אאם האדי אחרקה אכבירה אדי כל
 ורד אדי גאבת מאת מות מלאפה שרת זונהא
 ראסהו ראסהא והית להו: ראני האעד נשוף
 אדי האדי אצרכה אכבירה אדי גאת עלא אולד

אאול ואתאני כמות מעננכה מן דון אנאם אכל.
 לאזם פיהא סכבו ולאזם ענדכשי בעץ אעון כביר
 אדי מנהו גראת לנא האדי אמציה אכבירה.
 לאז לוכאן האדו אאולאד מרצו ומארתו פי
 פרושהם כיף טריק אדניא עמרי מא כנת נטללע
 חסאכ. ולאכז מות מעננכה מן האדי אגנס אדי
 ואחו בקטטה ואתאני פי ביר נקול אדי לאזם
 פיהא סכה / ולדאך לאזם תלכרני ולם נקעדו פי
 האדי אעישא אדי כל צגיר אדי יניכוה ימות להם
 פי האך אוקת תפככר אדעוה מתאע אכנת
 אדי כאן טרלעוהא מן אכיר ונטק וחכא אהצרה
 כאמלה מן אוודהא לאלכרהא ועלא אקטטה
 ולאכיר אדי כאנו שהוד עלא אעאהד אצחיה אדי
 עמלוה בינאתהם ליכונו יתוונו מעא בעצרהם.
 וכחד מא סמעת אמראה האד אכלאם ערפת
 אנאזוה וקאת להו: כיף אנת גראד האדא כלהו
 נרגכך תסררחני ותעטיני כתכתי ורבי יקאבלך
 באכיר לאן לאזמך תתכבת אעאהד אדי עמלתהו
 מעא האך אכנת. וכדאד צאר. האן עטארהא
 כתבתהא וכתב להא אגש' מתאעהא וטללמהא

כיף דין משה וישרא. ורכב ספר להאדיך אבלאד
 ואין כאנת תסכן אנת וכדכולהו לדבראד ברא
 נשר עליהא נאם אבלאד וכל ואחד יעיב להו
 פיהא ויטיחההו מן סבת הבאהא וחאתהא אדי
 תלווה ואואחד אדי ישופהא פי אנהאר יחלם ביהא
 פי אליל ו

אראנל דהש יאמר מן האדי אואקעה.
 וראכן למא הווא יערף אנת ואוצאפהא אחסנה
 לס חט פי בשהו דאך ומשא פי חינהו ווצל לכוהא
 וכעד מא בראה באסלאם קש להו: גיתד לאטב
 ראנב אידא תרצא ותתכררם עלויא לתכון תעמיני
 בנתך אוחידה וסמעת אנהא תחץ ללוואנ לתכון
 לייא זוגתי פי אהלש כיף דין משה וישרא. נאוכהו
 אאכ וקא להו יא חכיבי אנתי ראנל נריב ומא
 נרצאלכשי אניאר לאנהו אדי נעררפך ביה הווא
 אדי בנתי האדי כאנת לס תתמתל בנירהא פי
 איזו ואעקל ומא ערפ'תשי כיפאש תבדלת וראר
 עריהא אימאן ורנעת כאנהא ואחדה אוכרצא!
 ומאהיש לאימה ללוואנ ולם נרצא נקעד פי הירה
 אכתר מן אהירה אדי אנא פיהא מן גיהתהא.

נאוב אראנל ומא להו אמרווה ואנמיל אדי תעמל
 עלויא תכון תהאכלני ביהא לנשופהא וכאין רבי
 יאתי באפרג ואכיר ונתככלד אדי הייא תכון זוגתי
 וקאבלהא בנמיע אעיב אדי פיהא. אלאב כחד
 מא סמע דאך פרח כתיר וחאן דכל הווא ויצאיק
 לרדאר ותקאכלו באטפלה. והייא כחד מא
 שאפת אראנל דהשת פיהווצארת תפכר פי עקלהא
 ותלמם וכעד משואר נטקת וקאת להו אשכון
 אנתי ונאוכהא אנהו פלאן אפלאני מן אבלאד
 אפלאנייה. והייא בראת תרזן שוייא פי עקלהא
 ולא זאת עלא תלך אהשה אילא אן פטנת מן
 דהשתהא ורנע להא עקלהא באתמאם ומאת
 לרו נחבך תחכילי ותביין כלאמך בנמיע מא
 ענרך. והווא עאוד להא גמלת אואקעה מן
 אוולהא ועלא אכיר אדי טלרעהא מנהו ואעאחד
 אדי עמלוה מעא בעצהם. ופי האך אסאעה
 פירחת אנת ביה פירח ככיר ושדתהו ולם חבכת
 תטלההו וקאת להו אהמד ללה עלא האדי אסאעה
 אסעידה אדי עאוננירבי ובהית מאסכה פי כלמתי
 ולם כרדלת ולא גיירת מן אאתפ'אה אדי ועדתהו

מעמד לאנהו מראש מן לאטב גאוי ימלכוני פי
 אזואג ולם חבית נהבל ולא נכאלה עלא אועד
 אמועוד ביננא ו

אראגל בעד מא סמע הכאיתהא כאתמאם
 וחסק צפ'אות ניייתהא וערף הימת, עאהד לכנת"
 חכאלהא נאזלהו כאמלה וכל מא גראלהו מעא
 אמראה אאולא ידי כדא ואנהו נסא אימין וראח
 מן ביהו וכדאך עלא אזוג אולאד ידי מאתולהו
 באקטטה ולביר, ועלא טלאהו וגייאנהו ירנב
 ליתוווג ביהא חשן.

אב אטפלה ידי שאף בנתהו פי כמא אפרג
 כבר עליה אפרח ומן הינהו חל אערס ובעד פבעה
 אייאם צאר אזואג ועדראו מעא בעצהם אייאם
 מלאח ורוקהם אמולא באאולאד וכאנו עאישין
 פי אחסן לביר אילא אלכר אייאם.

אמיתא ידי נאלרוה מן האדא אמעשה הוא
 באש כל בנאדם ירד באהו כיף יעטי כלמתהו
 לצאחבהו ויחרץ ולם ינסא באש יתכבת אועד ידי
 ועדהו, וילאף מן אעקובה ידי תניה בעד אנהו
 לם יציע שאי וכל ואחד יאכר חסב אפעשהו.

מעשה פי זמאן הרב אזולאי

מעשה גרא פי אייאם הרב רבי אנרהם
 אזולאי ז"ל ידי כתב סידור, חסד לאברהם" פי
 עאם 5849 לכלוק אדניא.

פי דאד אעאם למס פי ביהו הרב רבי אנרהם
 אזולאי ז"ל באש יממי לחברון ויסככן איהוד
 פיהא, מו שאן כאנת לכיה מן איהוד, רכנא
 יעמרהא כמוייהא אמן, וקאם הוא זרבי אעזר
 בן ארהא ומעאהם נמאעה תלמידי חכמים ומ שאו
 לחברון וקעדו פיהא, וחין גאת לילת כפור לקאו
 ענדהם תסעה מן נאם חכמים ומא לקאושי ואחד
 אכור באש יכממל להם כמאת מנין באש יצו ליו.
 הרב אזולאי ז"ל לחקהו צער כביר ומא בירחו
 מא יעמלו ותנמעו פי דאר ואחד מנהם באש
 יצללו בתסעה מן נאם ונלמו עליהם וקעדו
 ליבראו אצלאה, פי האך אחין סמעו אכאנ ידק.
 כרגו זמאו אשכונ? גאובתם ואחד וקא לזם:
 חללו אנא יהודי כנת פי בליידה מריכות ומא
 פיהאש יהוד, וחין גאת לילת כפור וסמעת ידי

פי האד אבלאד תמא יהוד סאכנין . גית באש
נתואנס ונצללי מעאכס . הומאן לאפו ומא
אממנוהושי ובקאו ינשדוה באכלאם התא קרא
להם שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד . ופדחו ביה
פרחה כבירה ושכרו אלה ברוך הוא אדי בעת
להם יהודי כמאת מנין . ודכל מעאהם וצללאו
ערבית ובאתו אליל כלהו יקראו ופי אצנאח
סאמו וצללאו כיף אדי ילזם חתא לוקת ערבית
מתאע כרוג כפור . ובעד דארו . ואך אתסעה מן
אנאס וצארו ירנבו פי בעצהם כעץ כל ואחד
מנהם ימור אנא נאלדהו מעאיא לדארי . וחין
ופאו קדיש ברכו באכראני מתאע ערבית לוונגוה
מא לקאוה . ועיאו מא ירוונגו פיה ולס וגדוה פי
חתא בסעה . ותניירו כתיר ולחקהם צער גדול
אדי לממו אנהו ראגל גריב וצאיף ומא באתשי
ענדהם ומשא באציאם מתאעהו . וכל ואחד
סללם עלא צאחכהותגאפרו מעא בעצהם ומשאו
לדיארהם . וחין רקד הרב רבי אברהם אזולאי
זיעיא גאה האך אראגל אדי צללא מעאהם פי
אמנאם והא לחו יא ורדי מא תתחיירושי ומא

תתגבנושי עלא לאטרי . תערה אדי אנא אברהם
אוכוכס : אדי חין ראיחכם מגיירין מן שאן מא
ענדכמשי פי האד אבלאד כאן תסעה מן אנאס .
ואנתומאן גיתו להאדי אבלאד ועממרתוהא מא
חביתשי נללדיכס מגיירין וגית אנא וקעדת
מעאכס כמאת מנין . וחין כרג כפור רגעת
למוצעו . וערה הרב אזולאי אדי הארך הווא
אברהם אבינו עליו השלום אדי גא וכממל מעא-
הם כמאת מנין . השיית יקררב גאולתינו בעגלה
ובזמן קריב אמן כן יהי רצון .

מעשה הרמב"ם ז"ל

מעשה גרא עלא הרמב"ם ז"ל פי וקת אדי כאן
טביב מתאע אמלך . וליס כאן יהבט ללבלאד
ולא כאן יכרג מן דאר אמלך . וכאן נבכה עלא
גאס אבלאד ועררפהם כאן כל ואחד אדי הווא
מריץ ויחב לידאויה הרמב"ם מא יסתחקשי
ישקא באש יני ימאבלהו גיר יבעת להו אכולה
מתאעהו פי כיארה (רכוזה) בללאר ויניבהא
לדדריבה מתאע דאר אפלשאן להרמב"ם . ואסייד

הרמב"ם כיה ישוה לבנה מתאע אמרי' יערף
 אמר' ארי ענדהו ויעטיה אדוא וינעת להו אש
 ירום יעמל כיה ארי שאפהו מועאינה . והכדא
 צארו יעמלו גמלת אמרצא ויבעתו להו אדבאבו
 והווא ינעת אש ירום ויכתב תסכרה וילססקהא
 עלא אדבונה מתאע מולאהא . ודאם פי האד
 אפעל מדת אייאם טוי .

וכאן פי האך אומאז ראגל פ'היר מא ענדהושי
 באש ישרי מות אולאדהו וכיה שאף אדי כל מרי' י'
 יבעת להרמב"ם אבולה מתאעהו קאם יצחה
 ויתפיסך וקא מעא נפ'סהו האדא כלהו מן אמזר
 אקאים . ולא האדא ערף ולא תעלים אעלאש
 עמרנא מא סמענא ולא שפנא אטכיב ידאוי
 אנאם כיה ישוף אבולה וראכן אנא נג'ררבהו
 ונשוף כאז הווא יערף ידאוי חין ישוה אבולה
 או לא / תם כדא האנה כלאר וכא פ'הא וארדא-
 הא ואעטאהא לכר'ים הרמב"ם אדי פי אדריכה
 מתאע דאר אסלטאן . וחין הרמב"ם שאף אדבאבו
 מתאע גמלת אמרצא כיה אעאדה ומן אנמלה
 שאף אבולה מתאע האך אראגל אוושי . וצאר

מדהוש פ'הא לאנהו ערף ארי האדא נסמח
 צחיחה . וערף ארי מרצהו הווא מן מללת
 אפלוס . תם למס וכתב להו תסכרה וקא להו
 דלחין כוד שוייה זרדיעת אקרע ואזרעהו אןפא
 ולאוס תזרעהו איום ולו אדי מאהושי וכתע'צוסא
 אקרע . ואעטא לכלר'ים שוייה זרדיעה גיעסאנא
 ללמרי' . וכיה נא האך אעני וקא דהו אנהו
 האלך סידי כוד האד אשויה זרדיעת אדבאבו
 כל בד ולא כד תכון תזרעהו אןפא ואלוהא
 האדא אוקת מאהושי וקת זרדיעת אקצע . זוזוז
 אעני כדא מן ידהו ורגע יצחה אענא נפ'סהו
 ומשא זרע האך אורדיעה פי'זאדהו חמגי שאן
 אדי דארהו כאנת לרכה . ופ'סמל אןפא אןפא
 נכת האך אזרע וכבר וצאהא אסמט מוילע אפ'יחוסן
 אדי יצחר פי וקתהו . וז'ז וז'ז ז'ז ז'ז א'י
 וכאן יום מן אייאם ידכל דהמב'סמט אסמ'י
 טאן כיה עאדתהו ליוזרת'ס אפ'הו שויה ערין
 וקא להו איום אקעה ארקהא פי'זאדהו חמס סמל
 דלמחכמה . ואסלטאן קעוילוצאהו ת'ים אנתלסמס
 ויחם פי נפ'סהו אסא אסמללס ונאד ז'ז ז'ז ז'ז

כלאם הרמב"ם. וכיף עאוד שאפיהו הרמב"ם פי
 נצף אנהאר והללכהו. קא להו יא סירי אבעת
 לונג תמאשי קרע טויל פרי מאזא מן ארצהו מן
 שאן הווא דואך אנאפע וכיה יופאך גמיע האד
 אמרף אדי ענדך. ואסלטאן רסל אכודאם מתאעהו
 וצארו יבררחו פי אכלאד באדן אמלך כל מן
 ענדהו קרע טויל טרי יכון יניכהו לדאר אסל-
 טאן. וכיף סמע האך אראל אפ"קיר קאס מן
 סאעתהו וגמע חמל מן האך אקרע אפ"ויל אמרוע
 ענדהו ונאבהו חתא לדאר אסלטאן. ופרחו
 גמלת אדאירה ונאכוח קודאם אסלטאן ופ"רח
 ביה יאסר אדי ונדהו קרע טרי פי ניר פצלדו.
 חס נארא עלא הרמב"ם וקא להו כוד אקרע באש
 תחצלר אדוא וכדאה הרמב"ם ופרח וקא לדמלך
 יא סירי מן דלחין ברית מעא קדרת ראבי' ולס
 יכקא ענדך מרץ. וילומד תכאפ"י מכאפ"יה
 מליחה מול האד אקרע אדי מחסוב הווא אדי
 דאוא אמלך. ואדן אמלך וקא אנניו מולא האד
 אקרע. ופי' האד אוקרת דכלכוהו דלכונרה
 ואעטאוהו מא כביר מתאע ננא. וחתא גמלת

אדאירה מתאע אמלך כל. ואחד מנהם אעטאה
 הדי"ה כחית מא לרג מן דאר אמלך כאן מא
 אסתגנא. וחין כאן כארג מן דאר אמלך וקאכלהו
 הרמב"ם וקא להו: דלחין ופא אמרץ מתאעך
 ומא בקיתשי תבעתלי אכורה אכתר! פלאוכהו
 האך אראל וקא להו: סאמחני ראני כנת נקול
 אדי האד אערה מתאעך. הווא גיר מן אמול.
 אמא דלחין פיקת באגלט מתאעי ונטלב מנך
 מחילה. וערפ"תך ותצחח ענדי אדי אנתי נבי אלה
 עלא אתחקיק. וצחך הרמב"ם ורגע האך אפ"קיר
 עאיש מסתגני פי כיאר אעשרות ואהנא מן דוא
 הרמב"ם. זכותו יגן עלינו אמן:

מעשה זונג חסידים

כאנו זונג תלמידי חכמים וחסידים מתצאחכין
 יאסר מעא בעצחהם וכל וקת בין גמיע פי
 מאכלתהם ושרכהם ופי' צלאתהם וקראיתתם.
 וחדת אדי מרץ ואהד מנהם ובעד כא"יאם
 נפטור. ופי' וקת אמטה מתאעהו מא גרא להו
 חתא ככוד לא פי אהספר ולא פי אקבורה. וסכב

דאך הווא אדי האך אנהאר בראתחו נפטר ולד
 אסאיד מתאע אכלאד ונלמו אהואנת ובטפרו
 אסום עלא לאטרהו. ונמלת אמהל אכל אשתגלו
 פי כבוד אמטה מתאע ולד אהאיד. ומז דאך
 אדי פלצת אמטה מתאע האך אחסיד וחדהא
 ומא משה מעאהא אחד. וכיף שאף אחסיד
 אתאני אש גרא פי צאחכהו ואכזוי אדי גרא
 דהו פי אמטת מתאעהו. כרא צער כביר התא
 דלרת פיה רוח שטות וכמס ח'ו אדי מא כאן
 לא אנר ולא עקובת ובקא מחייר פי עקלהו
 יאסר. ולידה מן אליאי גאה אחסיד צאחכהו
 פי אמנאם. וקא. להו מא תאלדשי צער עלייא
 והכראך יסתחקלי לאנהו כנת הצלת פי בעץ.
 עוז וכלרצני השי"ת פי האד אעולם באש נמשי
 צאפי להאך אעולם. ואמא ולד אהאיד עלא
 כאמר כאז עמל מצוה פי אייאמהו כלרצחו
 הקב"ה פי האד אעולם וגרא דהו כבוד כביר פי
 מותחו. באש ימשי עריאן להאך אעולם ויערם
 ויכעד פי גיהנם לדורי דורות. נשרהו צאחכהו
 אחסיד וקא. להו נחבך תקוללי אש הווא אעון

אדי ענדך ואש הייא אמצוה אדי עמלהא ולד
 אהאיד. גאובוהו ומא דהו תערף אדי עמרי מא
 עמלת עון כביר פי טול עמרי גיר אנהו מררה
 ואחדה זהקת זהמה כיף נלטת ולבסת תפלין
 אראם קבל איד. ומא חקניש זהמת פי האד
 אנלטה. והאדא הווא אעון אדי ענדי פי טול
 עמרי. ואמא ולד אהאיד פי טול עמרהו מא
 עמל כאז מצוה ואחדה ומא לממשי באש
 יעמלהא גיר ואלאת ועמלהא. ומא חבשי השי"ת
 באש יציעהו מן אשכר מתאעהא. והאדי אמצוה
 אדי עמל הייא אדי פי יום מן אייאם כאן עמל
 פיסטא ואסתאדן אכבאראת באש יגיו יפטרו
 ענדהו. ופי וכת אפטור עיא מא יסתננא פיהם
 וחתא ואחד מא גא. ובקאת האך אמאכלה
 מורמיית וכיף שאף אדי האך אמאכלה תחב
 תתלווח לרגא אעניים אדי פי אכלאד ואעטאהם
 יאכלו. ועליהא כללץ דהו השי"ת אנרהו פי האד
 אעולם בהאד אכבוד אדי עמלו דהו פי אמטה
 מתאעהו.
 מן בעד רא אחסיד פי אמנאם ולקא צאחכהו

אחפיד יתמששא פי אננאין וונההו פרחאו
 וזהוואן. ולקא ולד יקאיד יתמששא פי אללא
 וונההו מבדר ומנייר והווא עמשאן ילוונ
 לישרב שרבה מא יבר ביהא ריקהו ולס לקא.
 ופאק אחסיד מן געאסהו. פארח פרחא ככירה
 ורנע זי עקלהו פי טאעת השי"ת ועבאדתהו
 בלב שלם:

מעשה רב נחמן בר יצחק

מעשה גרא לרב נחמן בר יצחק ז"ל פי עאם
 4818. וכאן האדא ארב ענדהו גנאן ככיר ולראכן
 לדאים כאן פי האד אננאן כום תראב ככיר.
 וצהר לרב נחמן באש יקים האך אכום אתראב
 ליכון יסתוי יקאעה מתאע אננאן.
 ובעת ארב אמרכור וגאב נאם כדאמה כאאגך
 באש יסימו להו אכום אתראב ויצאוכו להו אננאן.
 וכדאו יכרמו האך אכדאמה טול אנהאר אאוול.
 וכדאו יכרמו אנהאר אתאני. וחין כאנו יכרמו
 פי אנהאר אתאני אנכשף להם סבר וספו ראגל מן
 וסט אקבר וטלע עלא ראם אכום מתאע אתראב:

וכהא האך אראגל אדי טלע מן אקבר מחייר
 ומער יקרא ויקול: ימכו וצל וקת תחיית המתים!
 ימכן וצל וקת תחיית המתים! ואמא אכדאמה
 אכל מכנתהם גנס רעשה ופגעה ככירה. ומשאו
 הרבו אכל יגרו וכברו ארב נחמן. וכחד מא
 סמע ארב האד אכבר קאם ומשא מעאחס ללגנאן
 ושאף אראגל אדי טלע מנהו וואקף עלא ראם
 אכום אתראב והווא יקרא ויסול: ימכן וצל וקת
 תחיית המתים!

ארב נחמן תקרדם להו וקא להו אשכון אנתי?
 וגאוכהו האך אראגל וקא להו אנא ואחד מן
 אמייתין. וקא להו רב נחמן לוכאן אנתי מן
 אמייתין כיפאש עצמך מא יסווסשי? ואנא קאעד
 נשוף אדי עצמד מא פיה חתא סוסה. וגאוכהו
 אראגל וקא להו אנתי לא משית ללכותאב ולא
 קרית ספר משלי ומא תערפשי אדי קא שרמה
 הטלך עליה אסלאם. ורקב עצמות קנאה יעני
 ויסווס עצאם אמניאר. ואנא עמרי מא כאנת
 ענדי גירה פי סלבי ולא עמרי גרת מן חתא
 ואחד: ולא פי טול היאת אשתהיתבען שאי מן

צאחבי. ולא עמרי כאפית ואחד בשר וצו לחמתני
מנהו צרורה. ודימא נסאמחהו פי סאעתי. וכדאך
עמרי מא נרוי וקת ידרש באש השי"ת יכאפיני
מתל מא מכתוב: ושומע לי ישכון בטח. יעני
אדי יסמע כלאם אלה ויעטי אדנהו ללצלאה
וללדרש יסכן פי אהכא ואמאן.

וכעד האד אכלאם קא להו רב נחמן דרחין
נבנילך עלא סברך הובכה. וגאזבהו לא תבנילי
הובכה ולא תעמלרי חתא שאי ולא תחרכני
מן מוצעי. גיר רד אהראב אדי המתהו מן עלא
הברי ורגעהו למוצעהו. מן שאן אדי אנא מא
מדפון פי האד אמוצע אלא באאדן. וכדאך עמל
רב נחמן ורגע אמייית להברהו ורגע אהראב
למוצעהו.

ולאכן רב נחמן צאר טול האך אנהאר מחייר
ומפגוע. ויקול באכשי עמלת להאר אצדיק צער
כיה חיירתהו. וחין טאח אדיל ורקד רב נחמן
פי פרשהו. חלם מנאם ושאר פי מנאמהו האך
אראל אדי קאם מן אהבר קאעד פי וסט סוכה
מתאע ריחאז והווא פארה וזחואז פי נאית אפרח

וקאעד ימרא פי פסוק, אשרי אדם שומע לי
לשמוד על דלתותי יום יום. יעני יא סעד
אבנאדם אדי יסמע לי וירווג עלא דפופי פי כל
יום ויום. ואמענא פי כלמת דפופי הויא ביכאן
אצלואאן ואישיבות. וכעד דאך פרה רב נחמן
ושכר השי"ת בשכר כביר וערף אדי האך אראל
מא לחקהושי חתא גיאר מן רב נחמן.

האדא אמעשה אדי נרא לרב נחמן בר יצחק
ז"ל מנקהל מן ספר, ראשית חכמה שער
הענוה פרק שלישי. זכותו יגן עלינו אמן כן
יהי רצון:

מעשה הרב סירידו ז"ל

מעשה נרא עלא הרב סירידו ז"ל אדי כאן
פי זמאנהו ואחד קאידי מתאע איהוד אדי כאן
ראל נאהל זכאז יעמל עבירות יאסר. ונאם
אבלאד כאנו ומשיו יחכו ללרב סירידו אמדבור
ויעררפוח באפעל אקאידי מתאעהם. וכאן וקע
פי האך אבלאד נרא כביר פי אנעמה ואמטר
מא צבכתשי עלא אראציהם פי האך אעאם.

והאם ארב אמדכור ונבכה עלא איהוד באש
 יצומויתנסעו פי וסט אצלאה . באש ארב
 יצלרי ביהם וידרש פי חצרת גמלת אקהל .
 וכדאך עמלו וצאמו גמלת איהוד ותנסעו אכל פי
 אצלאה ומא גאב חתא ואחד . וחתא אקאיד
 אמדכור משא ללצלאה מעא אנאם .

חין ארב קאם ידרש באקהל וצאר וצציהם
 באש ירנעו בת טובה מז אפעאם אדואנה
 ויעמלו אמצות ואמעשים טובים . תלפפת ארב
 ללקאיד וקא להו הערף ידי גמיע סא גרא
 ע ינא כלהו מן אקאיד מתענא ! מן שבת ידי
 אזוחר הקדוש מ : אי רישיא עמה זכאין וכי .
 ובעד מא תס ארב אדרש מתאעהו משא לדארהו
 פתל אעארה . ובעד בחיז לחקהו האך אקאיד
 לבאב דארהו וקא להו יא רבי אתפככר אש קלת
 איום ! ולאנן ילומך תערף אש יחב יגראך עלא
 האד אכלאם ידי מלתהו מעאיא ! . . . ונאובהו
 ארבי וקא להו אנא חכמי פי יד הקדוש ברוך
 הוא מאהושי פי ידך . ואנא רוחי ונשמתי פי יד
 ידי פי ידחו נפוס גמיע אמכאיק אכל ! . .

ודכל ארב לדארהו אמא חבשי יפסל אתענית
 מתאעהו . וקעד יכמס מעא נפסהו ויקול : הארא
 מאיד צאם באך יעמל בעץ אצרורה ? ובעד דאך
 קאם ודכל ללישיבה מתאעהו ונבד סידור גורלות
 וארמא עלא אקאיד גורל וברג להו פי אגורל
 חרוף פי'ס ורס פהם אש הוא שרת הארו
 אארבעה חרוף ידי כרגו להו פי אגורל מתאעהו .
 וקעד מגייר בכבר אגיאר .

בעד דאך קאמו אולאדהו אצגאר וקאו יא
 באבא חתא לוקתאש תהעד צאים ? ועלאש
 קאעדין נשופו פי'ה הכדא מגייר וקאער תלמס
 תוכמאם כביר ? וצארו ירנבו פיה ויסיפו עליה
 באש יכשף להם בסבב גיארהו . וארב כדא
 בכאטר אולאדהו וקא להם תערפו ידי גאתני
 כלמה פו אגורל ומא ערפתשי הפסידהא . קאו
 להו מולהא לנא יא באבא וימנן ידי המב'ה
 יעמלהא פי באנא ונמולוהאך . וארב גאובהם
 וקא להם תערפו ידי ארמית גורל עלא חאנה
 ומלעודי ארבעה חרוף ידי הימאן פי'ס ומא
 פהמתשי מענתהם . גאובהו יא באבא תערף

אדי הארו שרהם סאהל הומאן פ'תע י'שבר
 ו'אין מ'רפא. י'עני ען קריב י'תכסר וליס י'וגר
 דוא! וחי'ן סמע ארב האד א'שרח וא'חפסיר מן
 א'אולאד א'צנאר פ'רח פ'רחה כבירה י'אסר וקאם
 וכלא א'שרב. זמא תממת האה א'נמעה אלא מא
 ת'כברת א'בלאד במות האך א'מאיד א'דוני.
 וארתאחו א'קהל מן א'למהו.

האד א'מעשה כתבהו ר' אברהם א'לפון ז'ל
 סמעהו מן ה'ה"ק ר' יוסף בן סאמון עאם התקנו'.

מעשה רבי נפתלי הזקן

מעשה גרא עלא רבי נפתלי הזקן אדי כתב
 סידור, סמיכות חכמים ונפטר פי בלאד הנסגן-
 דינא חין כאן מאשי לירושלים. והאדא רבי
 נפתלי כאן חכם מקובל זכאן סאכן פי בלאד
 דמיין הייא בלאד פראנכפור אכבירה א'משהו-
 רה. זכאן מסתבלי במרץ א'צפרה א'בחלה.
 וחי'ן כאן יתחיייר ביה א'מרץ כאן י'עמר להו ו'גע
 כביר פי מ'פאצלהו. וכאן דא'ים י'כסם תללים

עלא לחתהו. ואמא פ'לה א'תללים כאן י'כסם
 לכאסאת. תאע סלאטן בקפלאת מן א'דהב.
 וכאן א'פרש מתאעהו מת' פרוש א'מלוך וא-
 סלאטין מרצצע בא'צה וא'דהב. ולאכן... מא
 כאנשי י'קהד פ'וקהו מן כתר א'דא וא'מרץ מתאע-
 הו. ניר אנהו א'נהאר וא'ליל והווא י'מרא וחי'ן
 י'גיה אנוס. י'קהד הכדאך בחואי'גהו פי מוצעהו.
 ולס י'טלע לפרשהו.

האדא ארב כאן חסיד כביר וכרים ויצרדק
 א'פלוס י'אסר. וכאן פי דארהו מא י'חרך כאן פי
 אואני מן א'פצה וא'דהב מת' א'סלאטין. וכאן
 כיף תהי'ג עליה א'צפרה י'וסע להו נ'יאר כביר ופי
 י'אסר מרראת כאן י'קום וי'אכד מו א'ליל מתאעהו
 וי'רכב עליה וי'כר'ג ללצווה י'דולש כאש י'וססע
 לא'טרהו סאעה או סאעתין. וכאן י'רתאח שוייא
 מן א'מרץ מתאעהו. ו'גרא אדי פי י'ום מן א'אי'אם
 חי'ן תחיייר עליה א'מרץ רכב עלא א'ליל מתאעהו
 ו'כר'ג י'דולש. וכאן בא'מרב מן האדי בלאד דמיין
 אדי הייא בלאד פראנכפור תמא ג'אבה ע'צימה
 י'אסר כ'גהא שגור. וחי'ן ז'כל ללנאבה י'דולש

ומשא בין אשנור תלף עליה אטריה ומא ערפשי
 ואין ימשי מן סכת צדי כאן דאיך מן אמרן צדי
 ענדהו ובמא מאשי חתא צלאמת אדניא וטאח
 אריל . וחין פאק ערא גפסהו זכף עליה אמרן
 למא דוחהו תאף פי אטריה ומא ערפשי מן אין
 ירנע לבללאד . וצאע פי זסט האד אגאבה
 אכבירה . וחין זאד ימשי חלפפת ושאף מבשתהו
 דאר צנירה מתאע עסאם אגאבה ומשא חתא
 וצל להאך אראר וגול מן פום אהצאן מתאעהו
 ודכל ללדאר . ושאף אדאר משעולה ואביות
 מכסיין בכסואת אסלאטו ושאף סריר מפרוש
 מרצצע באאחגאר אגיה מתל פרוש דיאר
 אסלאטין . וחין דכל וערפתהו אמראה מרת
 אעסאם ארי הווא ארב מתאע איהוד מתאע
 פראנכפור . קאמת פיסע וסלמט עליה וקאט
 להו יא סירי אש גאבך להאד אמוצע וחדך
 בגיר מא מעאך חתא ואחד ירא אקך ! פגאובהא
 מא תשוגנישי / לאני ברנת גדולש מעא ואחד
 צאחכי וקעד ירתאח קודאם אגאבה ואנא קעדת
 נשוף פי אגאבה מן גיהה לגיהה ותלפת עלייא

אתנייה וטאח אליל ומא ערפתשי מן אין נרנע
 ולא כיפאש נוצל לדארי . ואנא דלהין אכתר
 מן תת סאעאת צדי תאף . ואמרוהו ואפצל
 מנדך לתכון תללניני נבאת חוניי חתא ללצנאח .
 פקאט להו אנא האצרה לכרמתך . וגמיע מא
 תאמרני נהציה עלא ראסי ועיני . וראכנ יא סירי
 פי האד אוקת מא נכדרשי נחכס פי האד אדאר
 מן שאן צדי איום כרג סידנא אקיסר הווא וגמיע
 כבאראת אדולה וגמיע אזורא כסכת יצטאדו פי
 האד אגאבה . ויחכבו יכאתו פי האד אדאר .
 ושוף צדי בעדא פרשוהא ונצבו פיהא סריר
 אקיסר . ואשכון יערף אידא אלילה מא יפרר-
 דונישי חתא אנא ! . . .

היא מאזאת תתכלרס מעאה פי האד אכלאם
 וגא אקיסר ומעאה דאירתהו וגמאעתהו . וכאן
 מנשש יאסר מן שאן צדי פי האך אנהאר מא
 חצצל חתא שאי פי אמציד וכאן מעכוס אכאטר .
 וכדכולהו ללדאר קא לתובכאעהו : חצצרתו כל
 שאי ! פגאובהו יא סירי כל כיר האצר קודאם
 מולאנא אקיסר . וחין כממל דכל לוסט אדאר

שאה אמראה האערה תתכללם מעא רבי
 נפתלי פצאח אקיסר עלא רבי נפתלי וקא
 להו : אשכון אדנך לתדכל להאדי אדאר ! וואד
 חמס עלא אנאם אדי מעאה וקא להם : אנתם
 אדי הצצרתו אדאר ונצנתוהא עלא דמתי .
 כיפאש תאדנו עלא יהודי ידכל לדארי ? פסכתו
 עליה ולם גאובוהו . וקא אקיסר : האייא כררנו
 האד ציהודי מן קודאמי ! ונראו פי'סע אכודאם
 ונברו ר' נפתלי ודזוהו לכררא מן אדאר . וחין
 שאפ'ת אמראה אדי ר' נפתלי כרא צער כביר
 תמדדמת ללקיסר וקא'ת להו :

יא סידי נטלב מן פלצך לתוססע לאטרך ותערך
 אדי האדך איהודי הווא אויב אכביר מתאע
 פראנכפור . וחין סמע אקיסר אדי האדך הווא
 ארב מתאע פראנכפור ברד מן חממתו ורתתח
 עקלהו מן אנש אדי כאן פיה וקא להם אמשיו
 סאערוהו וניבוהו קודאמי . וחין וצל קודאמהו
 נשרהו אקיסר אשכון אנת' ? פקא להו יא סידי
 אנא כדימך רבי נפתלי ארב מתאע אבלאד .
 פקא להו אקיסר תערה אדי אנא חמני נחכם עליך

ובאמות מן שאן אדי דכלת לדארי בניד אלני
 ולאכו חין סמעת וערפת אדי אנת' ראול כביר
 ומקדד סאמחתך עלא נמי'ע מא פלעת בשרט
 אדי לאכודא תנאובני עלא נמי'ע מא ננשרד .
 פקא להו רבי נפתלי יא סידי אנשר כדימך ואדי
 יערפני רבי ננאובך ביה מתל מא טלוזם לכרמתך
 ולפאעתך מן כל סדני . פקא להו אקיסר :
 עלאש מן חאנה אדי קתלתו ישו ? ונעררפך אדי
 ולו איהודי גאובו וכתבו וסבעו קראש מן גואב
 אנא מא תהאערדי חתא גואב פי' באי . ונחב נסמע
 סנך גואב אצחיה אדי ינהבל פי' אעסל . פקא
 להו ארב נפתלי יא סידי . אנת' כדית סכלת
 עלייא וואחייתני מן אמות . תויד תסכך עדייא
 חתא פי' האדי אמררה ותעסיני תלת אייאם באש
 נלמס וננאובך מן שאן אדי האדי נשידה מוייה .
 וחאנה אדי חכמהא גרודנא איום אף ולמסה
 סיאת עאם . וכער אתלת אייאם אן שא לרה
 נגאוב סידי גואב אדי יענבהו . ואקיסר אעטאה
 סאלת אדי טלב וואד ארן כאש יחצצרו להו
 פרש עצים וינצבו להו סאידה מן כיאר אמואכל

ואמשרובאח ויעסו עליה באש מא יכרזשי. וחרץ
עליהם באש יסאערוה ומא יניירוהושי. ובעד דאך
דכל אקיסר לביתהו וארב דכל לביתהו.
ואמא ארב קער אליל בלהו יבכי ויתצררע
להשיית ויקול: **יא רבי** ורביני אש נהול
לרקיסר ואנצר ידי ריס ערא נפסי אנא כאיף.
וגיר ערא אולראד ישרא ידי קאער האיר בייכשי
תציר להם בעץ אסכנה מעא אקיסר. וכדאך
קער יתצררע אליל בלהו אילא אן צנח אצבאה
וקאם אקיסר מן אנום. ורב יכרז לרמציר וקדם
עליה ארב נפתלי וקא להו יא סידי נחב נסאך
ערא מסאעא ידי סאנא עליהא קראש מן ואחד
וכל ואחד ואש יקול מן גואב. ונחב גישוף גואב
מקאמך אעצים. פקא להו אקיסר קולרי אש
הייא האדי אנשידה ואנא גישוף אש הווא אגואב
מתאעאה. פקא להו רבי נפתלי תמא ואחד
ראגל מן פאמיליא מליחה ודאר בכירה ונאן גני
כביר יאסר. ולאכן טנא פי עמלהו וקא אנהו
חב יתסלטן ערא אנאם ויאכד כרסי אסלטנה
ויחכם ערא אכלאיק וקא: אנא ידי תואתני

אסלטנה ואכוכרא ... וכדא ידוור אנאם ויגמעהם
מעאה באש יאכד אסלטנה. וצאר הכדא יהייג
פי אנאם דתא פאק ביה אסלטאן ושרהו וחצרהו
פי אהכס. וצארו אהוכאם יתשאורו אש הייא
אהכומה ידי תכרז עליה וכל ואחד ואש קא.
ותמא מן חכם עליה בארנאט ערא טול עמרהו
ותמא מן חכם עליה באנפי מן אכלאד ותמא
מן חכם עליה ביעדאב אכביר. ולאכן יא סידי
לוכאן האדי אנאולה תחת חכמך אש יצהררך
תחכם עליה. פקא אקיסר רבי נפתלי: אנא
נחכם עליה באמות מן שאן אהכס מערוף באן
כל מן יקדדם לינדכל פי כרסי אמלה לאבודרא
אן ימות. פקא רבי נפתלי לרקיסר: יא סידי
אגואב ידי תחב לגואוכך ערא נשידתך ראך
גאובתתהו בפמך. מן שאן ידי ישו טנא וכבכר
נפסהו וקא ידי הווא יחב יתסלטן ערא אדניא
כרהא. ומא צח פי ידהו תתא האגה. ערא
הארא ידי גרודנא חכבו עליה באמות ועללקוהו
כאש ישופו אנאם אכל ידי חכמו עליה באהק.
פפרח אסלטאן ערא גואבהו וואד חסן מעא רבי

נפתלי ורמלהו לדארהו כהדר כביר ומקאם
עצים .

האד אטעשה חכאה החוש רבי יהודה ליב
אשכנזי ר' אברהם ללפון פי עאם 5540 .

מעשה אמומר ר' נפתלי הזקן

וגרא מעשה אכור לרבי נפתלי אמדכור אדי
פי יום מן אייאם תחזיר ביה אסרן מתאעחו
וכרג ידורש פי אצווה . וחין כאן פי אטריק
טאח ביה ואחד קטעי ממלךד באסלאח ותמכנ
ביה ומלכהו מן גמיע מא ענדהו וחב ליסתהו .
פלא להו רבי נפתלי נרגבך תמהל עליא שוייא
חתא נצללי לרבי ובעד אקתלני . ואקטעי
נאוכהו האייא גיר צללי פיסע : ווקף ר' נפתלי
וצאר יצללי ויקרא איודי ואקטעי סעד יסתננא
פיה חתא יופא איודי . ולאבן... פי האד אחין
אקטעי יחס רוחו באנהו נסמהו תבדלרת
ורגעת גנס אכור . ומדדס לרבי נפתלי וקא להו
לאזס יכך אדי אנתי ראנל מליח ואנסאן צאח

וחכם כביר מן שאן אדי קאעד נשוף נפסי רגעת
נחבנד מחבבה כבירה וקלבי מליאן בארחה
עליך . ולאבן נמלךד אדי אנא אצלי יהודי
ורגעת מומר ומא ה-אשי עבירה פי אדניא אדי
מא עמלתהאשי . ואיום מא הדמת עליך וסלבתך
וחכבית לנסתלך גיר להכעים פי נאפי . ודרחין
פי האד אטאעה רגעת כאני בנאדם אכור וגוף
אכור ומלב אכור . ונחב נרגע לרבי ונתוב .
ולאבן קולרי ואעלמני כיפאש נעמל באש נרגע
בתובה כאמלה יעני נרגע בתשובה שלימה
ונזכא לעולם הבא . פלא להו רבי נפתלי
אנא נעלמך ונורידך כיף תעמל ותזכא לחוי
העולם הבא . ואידא כאן מא זכיתשי אנא
נעטיד מן אחס מתאעי . וחלף להו ר' נפתלי
אדי מא הא להו כאן אהה . ורגע אקטעי גמיע
אחואני אדי כדאהם לר' נפתלי . ומשאו גמיע
ללבלאר יחין וצלו לדאר ר' נפתלי גבד אקטעי
חאנה מן גיבהו ואעטאהא לר' נפתלי אדי לכל
לדארהו ואקטעי משא עלא נפסהו . וחין טאח
אגיל קאם אקטעי ומשא לדאר ר' נפתלי פי

יצלאם מן שאן באש מא ישופהו חתא ואחד
 לאנהו הווא מערוף מומר וכיפאש ימשי לדאר
 ארב? ודכל קודאם ר' נפתלי וקא להו אנא
 גיתך באש תעלמני כיפאש נעמל. פקא להו
 ר' נפתלי אכברני אש הומאן אעבירות ידי
 עמלת? פקא להו אהמעי קראש נתפכבר
 וקדאש נחכילך! מא תמאשי עבירה ידי מא
 עמלתהאשי. פקא לה ר' נפתלי מא תכאפשי.
 אנא נקלדך אתימון כחאנה כפיפה והייא גיר
 רד באך מן ייום ולקודאם מא תאכל פי אייאם
 אחול באן אכבו ואמא ומא תאכלש חאנה
 אוכרא. ופי אשבת ואמועד כול שוייא לחם
 ואשרב שוייא שראב. ומן ייום אלכס תלרים
 קלא דחמך ופי כל יום אמשי לרטבילה ואמרא
 ספר תהלים. ודום הכדא אעמל מתל מא
 קלתלך פדת סתה סנין. וחכון תאכל כאלה
 אעויו ברוך הוא ידי תתקבל אהובה מתאעד.
 פפרח אמומר ומשא עמל מתל מא קא להו ר'
 נפתלי. ולאכז דאם הכדאך מרת ארבעה סנין
 ומאת חבל מא יופאו אסתה סנין. ובעד מא

מאה בתלאתין יום נרא פי לילה חין כאן האעד
 רבי נפתלי פי דארהו ויסמע חס אדקאן עלא
 אבאב. פלרז אשמש מתאערו וקא אשכזו פי
 אבאב? וסמע ואחד ינאובהו ויכול להו עלאש
 תנשד עלא אסמי? פקא להו אשמש חין אנתי
 מא תחבשי תקול אשכזו אנתי. אנא מא
 נחרכשי אבאב. ודכל עניה וכללאה. ובעד
 במשוואר יסמע רבי נפתלי אדקאן עלא אבאב
 ולס נאובהו ומא חבשי רבי נפתלי ליחל אבאב
 ובעד יקרא. ולאכז... בעד בחין קאם עניה
 ר' נפתלי ילמא ראגל ואקף הכאנהו. פאנפוע
 אדכי וקא מן איז דכל האדא? מן שאן ידי
 גמיע אכיבאן מגלוקין. ונשדהו רבי נפתלי
 אשכזו אנתי? פקא להו אראגל: אנא האך
 אמומר ידי כנת קלתלי כאן כיף נסמע כלאמך
 נזכא לעולם הבא. ודלחין אנא מיית ייום
 תלאתין יום ומא שפת האנה... וקעד ר' נפתלי
 יתפכבר מן שאן ידי נסא האדא אשאי מן כאהו
 ובעד תפכבר רבי נפתלי וקא להו באמי שאדד
 פי כלמתי. ולאכז עררפני באצחיה אידא

עמלת כסף ידי הלתך . פִּצְחֵךְ הַאֵךְ אֲמוּמָה
 וּמָה לְהוּ תַעֲרַף יָדֵי אֲנִי עֲמֵלֵת כִּיף יָדֵי הַלְתֵּלִי
 כִּאֵן אַרְבַּעַה סִּנִּין בְּרֵךְ . וְהֵאֲנִי לַחֲקֵת מוֹצֵעַ
 אֲכִיר מִן מוֹצֵעַךְ וְלוֹכֵאֵן כַּמְמֵלֵת אֶסְתֵּה סִּנִּין כִּנֵּת
 נִלְחַק אַכְתֵּר . וְדַלְחִין לִיתֵךְ בְּאִשׁ נִבְשָׁשְׂרֵךְ יָדֵי
 אֲנִתִי זִכִּית אַכְתֵּר מִן יָדֵי כֵאֵן עֲנֵדְךָ מִן יָדֵי
 גֵּאֵת אֶתְשׁוּבָה מִתְאֲעִי עֵלָא יֵדְךָ . וּמִכְתוּב
 שְׁמַגְלִילִין זִכּוֹת עַל יְדֵי זִכְאִי . וְדַלְחִין כּוֹן
 מִתְהַנְנִי יָדֵי אֲנִי זִכִּית עֵלָא יֵדְךָ וְתַהֲנִיֵּת גֵּאִית
 אֶהֱנֵא . וְהַמְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִזְכֵּי לְמִיעַ יִשְׂרָאֵל אֲמֵן
 כֵּן יְהִי רִצּוֹן :

מעשה בזמן ר' יצחק גירי ז"ל

מעשה גָּרָא פִּי בְּלֵאֵד הַאֲמִכּוּרָג אֲכֵלֵאֵד
 אֲכֵבִירָה יָדֵי פִּיהָא כֵאֵנוּ הַאֵךְ אִוְקֵת אַכְתֵּר מִן
 עֲשֵׂרִין אֵף כַּעֲלֵי בְתִים יַעֲנִי עֲשֵׂרִין אֵף פִּאֲמִילִיא .
 וּכֵאֵנוּ פִּיהָא אַתְנִין וּסְבַעִין דִּיִּין וּמַהְסוּמִין עֵלָא
 סַבְעַת קַסְמַת וְכֵל קַסְמָה פִּיהָא עֲשֵׂרָה דִּיִּינִים .
 וְכֵל עֲשֵׂרָה עֲלִיהֶם וְאַחַד כֵּבִיר וּכְאֵהִיתְהוּ וּכְאֵהִית

כְּאֵהִיתְהוּ חֲתָא לְלֵאכְלֵר . וּכֵאֵן אַרְבַּ יִצְחָה נִילִי
 זִיל הוּוּא אַרְבַּ אֲכֵבִיר מִתְאֲעָהֶם אֲכֵל . וְדַאךְ פִּי
 עֵאֵם 5562 (1792) . וּכֵאֵן כִּיף תְּלִיָּהֶם חֲכוּמָה צַעֲיָבָה
 יִנְמַעוּ כֵּלְהֶם הוּדָאֵם אַרְבַּ יִצְחָה וְיַחֲכַמוּהָ
 תַּחַת רִיאֶסְתְּהוּ . וּכֵאֵן הוּדָאֵם בְּלֵאֵד הַאֲמִכּוּרָג
 בְּלִיִּידָה צְנִירָה מֵא פִּיהָאֵשִׁי יְהוּד . וּמֵא כֵאֵן פִּיהָא
 גִּיר יְהוּדִי וְאַחַד סֵאכְן בְּאֶפְאֲמִילִיא מִתְאֲעָהוּ
 וּמַעָאָה אַרְבַּעַה מִן אֲנֵאֵם יָדֵי יִכְרְמוּ עֲנֵדְהוּ .
 וְהוּוּא כֵאֵנֵת עֲנֵדְהוּ פִּאֲכֵרִיכָא מִהַאֲעַ אִשְׂרָאֵל
 וְאַעֲרָאקִי . וּמֵא כֵאֵן גִּיר הוּוּא בְּרֵךְ יָדֵי יִבִיעַ
 אִשְׂרָב מִן שֵׁאֵן אֲדִי שְׂרָא אֲלוּמָה מִתְאֲעַ הַאֲדִי
 אֲכֵרְמָה פִּי הַאֲדִי אֲדִשְׂרָה . וּכֵאֵן מַעָאָה וְאַחַד
 שׁוּחַט בְּאִשׁ יִדְכָה לְהוּ אֲכֵנֵר וְאֲכֵבְאֵשׁ וְאַדְגָּאֵן .
 וּפִי יוֹם מִן אֲיִיאֵם גֵּא וְאַחַד חֲכֵם וְצֵאֵף עֲנֵד
 אִיהוּרִי אֲלוּזָאֵם וְשֵׁאֵף אֲדִי אִשׁוּחַט פִּי כֵל וְהֵת יָדֵי
 יִדְכָה יְהוּס יִכְכִּי וּבַעַד יִקוּם יִצְחָךְ וְיַעֲמֵל כִּיף
 אֲמַהְבוּרָ וּבַעַד יִדְכָה . וְאַחֲכֵם חִין שֵׁאֵף הַאֲד
 אִשְׂאִי הֵא לְבַעַל הַבֵּית תַּעֲרַף אֲדִי חֲרָאֵם לְלֵדִי
 יֵאֲכֵל אֲרִבִּיחָה מִן יֵד הַאֲד אִשׁוּחַט . מִן שֵׁאֵן
 אֲנַחוּ מִתְבוּל וְנֵאֲקֵז אַעֲקֵד וְיִסְכֵּן אֲדִי חִין לֵם

ענדהו עקל צאפי. יקדר יטררף אכגרה ומא
 יפיקשי ביהא מן אהבא מתאעהו. וגאוב ייהודי
 ללחכס ומא להו תסאמחני יא סידי לנקללך ידי
 הארא שוחט עצים וימכן אנתי מא תערפשי
 מימתחו. ובעד משא האך אהכס לכלאד
 האמבורג וכבנר ארב יצחק בעמא האך אשוחט
 ובעת ארב יצחק וגאוב אשוחט וקעד ינשרהו פי
 אדינים מתאע אשחטיה ומא גאובהו חתא כלמה
 בלשון הקדש וכאן גיר יגאובהו בלוגת אשכנו.
 וארב יצחק חכס עליה באש מא בהאש ידבח
 לחתא ואחד. ומא להו חראס לרדי יאכל מן
 דביחתך. וגאובהו האך אשוחט תערף יא סידי
 ידי אנא ענדי מראה ואולאד צנאר יאסר ומא
 ענדישי צנעה אוכרא באש נכדם ונעיישהם.
 וכיה נכטטל ארביחה נציעו אכל באנוע. וגאובהו
 ארב יצחק אמשי לווג בעץ כדמה אוכרא ואמא
 ארביחה מא בקיתשי תדבח.

וכאן האך אנהאר הווא יום 3 תשרי נהאר
 צום גרליה. ואשוחט כרג מן מודאס ארב ומא
 להו מברוך יא סידי מא בקיתשי נדבח ומשא

עלא נפסהו. וגרא ידי פי האך אלילה חין כאן
 ארב יצחק ראקד גאה ואחר פי אמנאס ומא להו:
 לאבודדא תקום ותמשי להארך אשוחט ידי
 בטטלתהו מן ארביחה ותכב עליה ותטלב מנהו
 מחילה ותרגבהו באש יסאמחך! וחין מאס ארב
 פי אצנאח קא אנא מא נאכרשי עלא אמנאס מן
 שאן ידי כלאס אמנאס לא ימים ולא יחט. וגילת
 כפור ארב יצחק ראקד ועאוד גאה האך אראגל
 פי אמנאס ומא להו לאבודדא תמשי להארך
 אשוחט ותטלב מנהו מחילה באש יסאמחך כיה
 מא קלחלך! וקאס ארב יצחק נהאר כפור ומא
 כדאשי עלא אמנאס. ולבס חואיגהו ומשא
 ללצלאה וקעד יצלוי. והין וצלו ללמוסף וקף
 ארב יצחק עלא אתיבה באש יעל הווא סדר
 העבודה והין וצל ארב לכרמית: והכהנים
 והעם... נול עליה אעמאס ורעד... והין
 רעד גאה האך אראגל מתאע אמנאס ומא להו:
 לאבודדא תמשי אנתי וסכעין דיינים ידי תחתך
 ותטלבו מן האך אשוחט באש יסאמחכס ואידא
 מא תמשישי להו תערה ידי מא בקיתשי תשוף

ונהי! ופי האך יחין פאה ארב מן אנעאם וקעד
 יכמם כיפאש יעמל. ובעד ערבית נמע אדיינים
 אכל והכא להם בנמיש מא גרא להו. ונאוובה
 נמיש אדיינים וארבנים אכל והאו להו לאבודרא
 נמשיו כלנא ונתנאפרו מעאה ונטלבו מנחו
 אסמאח. ותפקו מעא בעצהם לימשי כל ואחר
 מנה. לדארהו מן סבת האדיך. לילת לרוינכפור
 וילכבר דארהו. ובעד ירכבו אכל וימשיו להו
 פי האדיך אלילה. והכראך צאר בעד מא
 משאו ולכרו דיארהם אנתמעו אכל ורכבו ומשאו
 להאך אבליידה אדי סאכן פיהא איהורי אלזואם
 ווצלו להא סרב אצנאח. וצאפו ענד הארך
 אלזואם מול פאבריקת אשרב ועמל להם כבוד
 ומקאם עצים. והערו הארך אנהאר ירתאחו.
 וכאן האך אנהאר יום אנמעה וחין סרב דלול
 וכת אשבת קאו למולא אדאר לימשי וגיב האך
 אשוחט אדי כאו ענדהו. ונאוובתם: תערפו יא
 אסיארי אדי דרחין מאהושי פי האדי אכלאר.
 לאנהו קאעד ימשי לדשרה קריבה הודאמנא
 באש יברם עראנפסהו ויחצצל עישת פאמיליתחו.

ומא יני כאן מעא אשבת וגיב פי ירחו כבש
 וירכחהו ויעמל ביה אשבת מתאעהו. והאדי
 הייא עאדתהו מן דאים לאזם כל לילת שבת
 ידבח כבש.

פסכרו עליה. ובעד מא גררבת אשמס
 וצללאו ערבית. ובעד תמאם צלאת ערבית
 עאודו קאו לבעל הבית: אמשי וגיב הארך
 אשוחט אמהבול ליתעששא מעאנא. וקאם מול
 אדאר ומשא ונאכהו והעד מעאהם יתעששא.
 וכמא ארב יצחק יקול פי חידושים ומעשיות מלאח
 באש ישוה כאן אשוחט ינאוובשי בעץ כלאם מתאע
 חכמים. ואשוחט לס גאוב בשאי ומא כאן גיר
 יסמע וסאכת. וכממלו הכראך אשבת מעא
 בעצהם חתא לילת אאחד. והאם ארב יצחק
 וקא אש עמדנא פי גייתנא? דרחין נאם אכלאר
 ילזמונא ויקולו ארי אחנא נאלרו עלא כלאם
 אמנאם: ותציר לנא חשמה כבירה. ותפקו מעא
 בעצהם באש גדוא אצנאח בעד אצלאה יגיבהו
 ארב יצחק למוצע מולכי ויעמל להו חרם באש
 יכשף להו אש יערף יקרא ויכשף להו עלא אמצות

ידי האעד יעמל פיהם. וכדאך גרא מז גרוא
 בעד יצלאה מתאע שחרית נידאה ארב יצחק
 וקעד מעאה פי מוצע מסתלפי בגיר מא כאן
 מעאהס חתא ואחד אכור. וארב יצחק ארמא
 עליה אהרם ולזומהו באש יכשפלהו באהס.
 וגאובהו אשוחס וקא לחו תערף יא סדי ידי
 גמיע אפעאילי מא יערף ביהם אחד כאן אנא
 ומרתי. וחזן כבוד עמלתלי חרם לאכורדא
 נכשפלך ונמות. גיר אנהו ולזמני באש כבל
 כל שאי נוצעיד באש חרד נאך עלא מרתי
 ואוקאדהא. ודרתינ נעררפך עלא פעלי וסירת
 ידי אנא כל יום האעד נכרא מעא אליהו הנביא
 פי אמוצע אפלאני תחת ישנרה אפלאנייה.
 וגמיע מא נכראוהו נכתובה ונדפנוה תחת האך
 ישנרה... ואשוחס הוא כממל האך אכלאם
 ופאז מאת. וכללא אחים לישרא. וארב יצחק
 בעת מראסיל וחפרו תחת האך ישנרה וונדו
 כואנט מכתנבין שאי כתיר בגיר חסאב. ולאכז
 לס מדרו יפהמוהם ולס מדרו יעינו פיהם.
 ומן אנמלה לקאו כתאיב עלא ישוכה אאולא

מתאע חרף אאליה סדר ארבעין ורסה. ולקאו
 מכתוב ידי מן זמאן יהושע בן נון תלמיד משה
 רכינו עליה אסלאם מא אתכשפשי האך אכלאם
 כאן להאך אשוחס. ולקאו מכתוב ידי הוא
 ניצוץ יהושע בן נון. וכדאך לקאו מכתוב אסס
 הארך אסידור, רזי מהימנותא ודפסוה. וצחר
 סידור עצים ומעגנב.

האך אפעשה אנוגד מכתוב בכט יד רבי
 אברהם כלפון גע וקא ידי סמעהו מן החויש
 רבי משה הישריאלי ז"ל.

מעשה תלמיד רב אהארי ז"ל

פי זמאן ארב אהארי ז"ל משא לחו ואחד
 תלמיד חכט ורנבהו ליכזן יעטיה גואב וצאיה
 (ריכומאנדאסיון) לכלאד ידי יחב ימשילהא וארב
 כתבלהו אגואב וזאד קא לחו אנא נכששרד ידי
 פי האדי אכלאד ידי אנתו מאשי להא. תמא
 כתתב לד הקביה זוגתך. ואהכט באס ידין ארב
 וכרא אגואב ומשא האך אכלאד. והכלוחו
 נאם אכלאד בכבוד כביר ועמלו לחו קדר עצים

גמיע אהל . ואחכם הכלהו ואחד מן אנבירים
 מתאע אכלאד ומן כרתת ידי ענבהו זונגהו
 מעא בנתהו ואעטאה מא עצים ונהאו וציאנה
 כתירה . ודאם מעא אערוסה תלת שהור ומאתת
 מרתהו . וורת מן מרתהו כסב כביר . וכעד רגע
 דבלאדהו ידי הייא כלאד רב אהאר"י זל .
 ובצולוהו משא ליזור ארב זל . וקא להו ארב :
 תערף ידי אמראה ידי כרית כאנת ראגל פי
 גלגול אכור . וכאן האדא צאהב פלאן ידי כאן
 מטאך וכדא לך גמיע רוקד באטר . ועלא לאטר
 אצער ואעדאב ידי כללאך פיה תלת שהור פי
 האד אומת . תכאפית באש קערת תלת שהור
 מתאע פרה איוואג . ועלא אטא ידי כדאך באטר
 האך ורתת מנהא גמיע אורתה ידי כריתתהא .
 פי האך אחין גאובו אתלמידים מתאע ארב
 אהאר"י זל . קדאש השי"ת כביר אדבארה .
 וקדאש עיניה נאצראת עלא גמיע טראיק בני
 אדם . ליעטי לכל ואחד וואחד מכאפאתהו .

תם אכתאב אתא